

Natuurpad “Kasteelpark Renswoude”



Fotoografie: Rob van de Bor

Start vanaf de parkeerplaats “Grebbeinie” bij de rotonde tegenover het kasteel.

U verlaat de parkeerplaats en volgt de route aangegeven d.m.v paaltjes. (mannotje met wandelstok)

Duur: ca. 60 min.

De oprijlaan

Aan weerszijden van de oprijlaan staan beuken. Zo'n beukenlaan geeft een voornaam aanzien. Een beuk heeft een gladde dunne schors en een dichte bladerkroon. De bladeren beschermen de schors tegen teveel zonlicht. Een beuk kan 200 tot 300 jaar oud worden. Zo eens in de vijf á zeven jaar produceert een beuk een overvloed aan beukenootjes. Dit wordt een “mastjaar” genoemd. Beukenootjes worden onder andere door mezen en vinken gegeten. Let op de route gaat meteen het eerste pad rechtsaf.

Beukenbos

In het nog jonge beukenbos worden soms bomen gekapt. Andere beuken krijgen zo de kans meer uit te groeien. Dit proces wordt dunning genoemd. Dit bosgedeelte gaat langzaam over in gemengd bos. Hier staan ook eiken en berken en in de ondergroei o.a. braam, hulst, varens en salomonszegel.

De salomonszegel heeft in het voorjaar aan de onderzijde van de gebogen stengel witte bloemen en in de herfst zwarte (giftige) bessen. Rechts van het pad bloeit in het voorjaar het lelietje van dalen. Dit heerlijk ruikend plantje komt u, evenals de salomonszegel, op meerdere plaatsen tegen.

Eiken

Langs het brede pad staan verschillende grote eiken. Net als de beuk is dit een boomsoort die van nature in ons land voorkomt. De eik heeft een gegroefde schors. De bladeren hebben een gegolfde rand. Een eik kan soms een leeftijd bereiken van meer dan 500 jaar.

Vleermuizen

Links van het pad aan de overzijde van het water dichtbij het kasteel ziet u tussen de bomen door een heuveltje. Hierin bevindt zich een oude ijskelder. Vroeger gebruikt om ijs in te bewaren en nu kunnen vleermuizen zo'n ruimte gebruiken als overwinteringsplaats. In het park komen verschillende soorten vleermuizen voor. Alle vleermuizen zijn in Nederland beschermd. In de schemering gaan ze op jacht naar voedsel. (insecten) Op een warme zomeravond kun je ze wel zien. Ook in oude bomen (spletten en holtes) vinden ze een slaapplek. Met hele groepen bij elkaar brengen ze in rust de winter door.

Roekenkolonie

Rechts van het pad hoog in de bomen zitten veel roekennesten. Roeken horen tot de kraaiachtigen en zijn te herkennen aan de grijze band aan het begin van de snavel. Overdag trekken zij in groepen naar akkers en weiden op zoek naar voedsel. 's Avonds keren zij weer terug.

Boomstronk

U blijft het pad langs de vijver volgen. Aan de linkerzijde van het pad staat een opvallende boomstronk. De restanten van een eik. In 1536 moet deze boom er al gestaan hebben. Volgens de overlevering werd vroeger onder deze boom recht gesproken.

Vijver

In de vijver ziet u vast de meerkoet met de witte plek op zijn kop. Meerkoeten maken een drijvend nest op het water van plantaardig materiaal. Zij hebben twee soms wel drie legsels per broedseizoen, waarbij de jongen van het eerste legsel mede zorgdragen voor de jongen van het volgende legsel. Midden in de vijver is een eiland. Hier staan verschillende bijzondere planten onder andere geel bloeiende rododendrons.

Aan de rand van de vijver bloeit in het voorjaar de gele lis. Naarmate het seizoen vordert volgen witte dovenetel, wederik, zuring, koninginnekruid, wilgenroosje en borstelkrans.

Op de bloeiende planten komen zweefvliegen, bijen en vlinders de nectar halen en leveren zo een bijdrage aan de bestuiving van de planten. Het kasteel is aan de achterzijde wit, omdat het zo door de spiegeling in het water nog groter lijkt. Dat geldt ook voor de duiventil die rechts van het pad staat.

Tuin stijl

Het aanvankelijk in de Franse stijl aangelegde park werd rond 1800 omgevormd naar de Engelse – of landschapstijl. De bekende tuinarchitect J.D. Zocher kreeg van de toenmalige baron Taets van Amerongen opdracht dit uit te voeren toen de tuinmode bij de adel veranderde.

Dode boom

De oude grote “dode” boom (bruine beuk) schuin rechts aan de overzijde van het water zou nog door hem geplant zijn. Ook in deze fase vormt de boom een bron van leven. Insecten en schimmels dragen bij aan het afbraakproces en vormen op hun beurt weer een voedselbron voor anderen. Kauwen hebben hun nesten in deze boom. Het is de kleinste kraaiensoort en een alleseter. Mannetje en vrouwtje blijven elkaar een leven lang trouw.

Stuwbrug

Deze is onlangs hersteld.

Het water van de grachten en vijvers staat in verbinding met omliggende beken. Om de waterstand in de vijvers op peil te houden is er onder de brug een stuw.

Rietlandschapje

Vervolgens komt u in een wat meer open gedeelte met links uitzicht naar het kasteel. Aan weerszijden van het gazon staan rododendrons. In het gazon staat een oude plataan te herkennen aan de geschilferde schors en een grote bruine beuk. Rechts van het pad een rietlandschapje met uitzicht over de landerijen en houtwallen.

Houtwallen zijn aangelegd om stukken land van elkaar te scheiden. Het geriefhout wat daar groeide werd door de boeren gebruikt als brandhout, bezemstelen etc. Roofvogels met name buizerd en torenvalk jagen hier boven het open veld. Hazen maken hun “leger” op een open gedeelte.

Steenbeuk

Achter het bankje staat een boom, waarvan u de naam begrijpt als u aan de stam voelt. Keihard!

Eekhoorn

Langs het pad, aan beide zijden, staan bomen met allerlei vergroeiingen.

In dit gedeelte worden soms eekhoorns gezien. Deze knaagdieren maken hun nest hoog in een boom dichtbij de stam in een vork van takken. In het voorjaar krijgen ze 3 á 4 jongen. Hun voedsel is hoofdzakelijk plantaardig, eikels, beukenootjes en paddestoelen. Zij leggen wel wintervoorraden aan, maar houden geen winterslaap.

Lindelaan

Links van het pad kijkt u uit over een vijver. De waterpartij heeft men opnieuw aangelegd zoals het er vroeger heeft uit gezien, blijkens oude afbeeldingen. Aan weerszijden zijn lindebomen aangeplant. (2001) Lindebomen zijn te herkennen aan hun hartvormige bladeren, de bloesem ruikt heerlijk vandaar dat deze bomen ook wel liefdesbomen worden genoemd. Aan beide kanten van het water ongeveer in het midden zijn bankjes geplaatst.

Oude weg

Over een enigszins verhard pad loopt u naar de poort. Vroeger was dit de doorgaande weg naar Veenendaal. In dit gebiedje leven verschillende soorten zangvogels. Voedsel, nestgelegenheid en water zijn voldoende aanwezig. In oude bomen hakt de grote bonte specht een nestholte uit. Koolmees, pimpelmees, vink en boomklever zijn hier een normale verschijning. Op de bodem groeit mos. Mos is belangrijk, omdat het veel water vasthoudt. Het mos is een belangrijke bodembedekker, waardoor voorkomen wordt dat het zand wegspoelt. Mossen behoren tot de primitieve planten. (sporenplanten)

Boomgaard

Rechts van het pad ziet u een hoogstamboomgaard. Oude fruitrassen zijn hier geplant bv. pippeling, boerenwitte en sterappel.

Halve maantje

Links van het pad weer een waterpartij. Deze wordt het halve maantje genoemd. U heeft hier kans een ijsvogel waar te nemen. Ijsvogels eten visjes. Vaak zie je hem als een blauwe flits in een rechte lijn over het water vliegen.

Kasteel

Johan van Reede heeft in 1654 opdracht gegeven dit kasteel te bouwen. Nu is het bewoond door de familie Taets van Amerongen. Het omliggende park is eigendom van het Utrechts Landschap.

Bosanemonen

In dit laatste stukje van de route onder de beukenbomen bloeien hier in het vroege voorjaar volop bosanemonen. In de zomermaanden bloeit het springzaad.

Grand Canal

De waterpartij aan de overzijde van de weg herinnert nog aan de Franse stijl. Maria Duyst van Voorhout, toenmalige kasteelvrouw, heeft dit begin 1700 laten graven naar voorbeeld van vijvers bij paleis Versailles. U kunt er in ongeveer een half uur rondom heen wandelen.

Juli 2012

Werkgroep wandel - en fietspaden
Renswoude.